

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poština, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Namočnina se pošilja upravnistvu, plačuje se **vneprej**.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsa kokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Narodnim deželnozborskim volilcem v celjskem in konjiškem okrajnem glavarstvu.

V četrtek, dne 23. t. m. Vas kliče narodna dolžnost in Vaša lastna korist, da stopite na občinski urad in oddaste tam svojo glasovnico za kandidata narodnih, naprednih slovenskih volilcev, ki je

Jožef Zdolšek, p. d. Kristan
posestnik
v Hotunjah pri Ponikvi.

Narodna dolžnost Vas kliče, da glasujete za tega kandidata, ker morate obvarovati slovenski spodnještajski narod sramote, da bi ga zastopal v nemškem Gradcu nezmožen človek, slepo orodje v rokah duhovščine in vlade, lastna korist pa zahteva, da imate v zadnjem važnem zasedanju tega deželnega zbora moža, ki bo znal o pravem času povzdigniti svoj glas za slovensko ljudstvo in njegove politične ter gospodarske koristi.

Ne pustite, da bi Vas zastopal g. Terglav, kandidat Kmečke zveze, ki je vladi, nemškimi industrijalcem in veleposestnikom na ljubo dosledno izdajala koristi slovenskega naroda, kandidat dr. Korošec, ki je z drugimi poslanci vred zakrivil neugodno hmeljsko provenienčno postavbo, katero je komaj ublažil Vaš poslanec Roblek. Zato pa je žel Roblek le blatenje in obrekovanje od „Kmečke zveze“.

Vočigled veliki agitaciji od nasprotnikov je sveta dolžnost vsakega slovenskega naprednega volilca, da se ne le sam volitve udeleži, temveč k temu vzpodbuja svoje prijatelje in sosedo. Naj bo četrtek 23. t. m. dan zmagoslavja naprednih volilcev kakor je bil 14. majnik!

Politični pregled.

Domače dežele.

V Palju je demonstriralo nekoliko stotin ljudi proti avstrijskim delegatom s klici: Evviva l'Italia (živela Italija!) dočim so madžarske delegate pozdravljali z Eljen! Tudi pri političnih demonstracijah velja pravilo, da se o ukusu ne da prepirati.

V narodno gospodarskem odseku je bil na dnevnem redu predlog vse-nemškega poslanca Irota o podraževanju živil. Socijal. dem. poslanci se niso hoteli udeležiti posvetovanja o tem vsenemškem predlogu ter je vsled tega seja šele po dolgem trudu in čakanju, ko se je vendar tudi soc. dem.

Pik udeležil debate in glasovanja, postala sklepčna. Irotov predlog je bil sprejet z 27 glasovi — vseh članov odseka je 52.

Poslovnik ogrskega parlamenta bode spremenjen, ali bolje, dosedanjemu poslovniku se doda še en paragraf, kateri pravi, da ima predsednik parlamenta pravico proglasiti vsak predlog za nujni predlog, ako to zahteva 150 poslancev. Izjavo o nujnosti katerega koli predloga je mogoče dati vsak čas. Čas za debato o takem nujnem predlogu znaša najmanj deset minut. Parlament lahko sklene, da naj bode seja permanentna. Te določbe stopijo v veljavo šele z novim volilnim zakonom, sme se jih pa uporebiti tudi pri razpravi o proračunu in volilni reformi. Ost te določbe je naperjena proti Hrvatom in poslancem nemadžarskih narodnosti; madžarska koalicija hoče onemogočiti obstrukcijo. To ji bode omogočila v tem jedinem paragrafu izražena določba, da se interpelacije in prošnje smejo staviti šele koncem vsake seje. S tem odpade obstrukcija prav izdatno in nevarno orožje.

Novi hrvatski ban baron Rauch je razvil pri vsprejemu uradnikov svoj program, ki se krije s programom njegovega prednika. Glavne točke so te, da stoji Rauch na temelju nagodbe od 1868. leta ter smatra dežele svetoštefanske krone za državno zvezo in ne za jednotno državo. Hrvatska ima svoje posebno politično ozemlje, Hrvatje so politični narod, kateri ima svojo dalekosežno samoupravo, — proti tretjim osebam sta pa Ogrsko in Hrvatska nerazdelna jednotna država. Rauch pravi nadalje, da mora biti še rešeno in določeno jezikovno in finančno vprašanje ter vprašanje o prāgmatici železničarjev. Kraljevske deputacije se bodo bavile z vprašanjem o razširjenju pravic hrvatskega sabora, kateremu se bode dala pravica samostojno razpisovati doklade na davke, nadalje bode ban pooblaščen v dogovoru s finančnim ministrom najemati nove dolgove; te doklade in te dolgove se bode pa smelo uporabiti samo za koristonosne investicije. Ban je tudi dejal, da predloži vlada saboru čim prej zakonski načrt o splošni volilni pravici.

Vnanje države.

— **Rusija.** Ruska vlada je že zopet izdala neke policijske prav tako neumne kakor trde in krivične naredbes proti Poljakom. V lublinski in svedliski guberniji je prepovedala ruska vlada sestavljati pri katoliških cerkvenih slavnostih častne straže in nositi prapore, prepovedala je nadalje nositi ob takih prilikah poljske noše in peti

poljske himne. Kdor bi se pregrešil proti tem ukazom, bo zaprt do tri mesece ali pa se mu naloži primerna globa. — V resnici ruska policija kaj vestno izvršuje ukaze pruske vlade in nemškega „Drang nach Osten“.

— **Prusija.** Danci iz Gornjega Šlezvika so podali nemškemu parlamentu peticijo s 30 tisoč podpisov, zahtevajoč, naj se odstani § 7 iz novega vladnega zakonskega predloga o združevanju, ki določa v celi Nemčiji le nemščino za jedino dovoljeni jezik na javnih shodih, povdarjajoč, da je njih materinščina danski jezik, katerega pravice so jim bile priznane v kraljevem reskriptu, s katerim je Prusija prevzela Šlezvik Holštajn. Danci se pač zelo motijo, ako mislijo, da so pruski vladi in nje ruski ekspozituri zakoni, pravo narodov, kraljeve besede in reskripti količkaj v čislih.

Dopisi.

— **Iz Šoštanja.** Leta 1905 je stavil pri občnem zboru „Skupne obrtne zadruge“ odbornik gosp. Jakob Volk predlog, naj ustanovi obrtna zadruga v smislu svojih pravil pomožno blagajno. Ker na ustanovitev kake surovinske zaloge vsled tako raznovrstnih obrtnikov ni misliti, je mogoče samo na ta način vsem obrtnikom vstreti in tudi zdatno koristiti. Predlog je bil enoglasno sprejet, na kar se je g. predlagatelj naložilo sestaviti primerna pravila, kar je tudi storil. Sestavljena pravila je dala zadruga tiskati in jih dala svojim članom na razpolago, da jih lažje preštudirajo in prilagodijo svojim potrebam.

12. decembra minulega leta so se obrtniki zbrali na ustanovni občni zbor nameravanega „Obrtnega hranilnega in posojilnega društva“ s sedežem v Šoštanju. Pravila novega društva so se preresetala in spopolnila, na kar se je sklenilo društvo ustanoviti. V nadzorništvo so bili kot prvi odbor izvoljeni gg. Ivan Gregorevčič, trgovec in posestnik v Družmirju, Ivan Goričnik, posestnik in mizar v Šmartnem ob Paki, Anton Kocuvan, posestnik in trgovec, Jože Novak, posestnik in kovač, Martin Hleb, posestnik, kovač in načelnik obrtne zadruge, Jože Lampret, posestnik mizarske tovarne, Ivan Vidrih, urar in posestnik, Jakob Volk, krojač in Jože Mazej, godbeni kapelnik in uradnik, vsi v Šoštanju. Na predlog nadzorništva se volijo v nadzorništvo gg. Vinko Vokan, posestnik in trgovec, Ivan Zupanc, posestnik, trgovec in gostilničar in Ivan Šmigoc, posestnik in klobučar, vsi v Šoštanju.

Že ta imena kažejo, da obrekljiva pisava nasprotnikov zadruge ne bo

omajala. Celjska „Zadružna Zveza“ je dne 30. decembra 1907 vložila na okrož. celjs. sod. prošnjo za upis zadruge; 12. januarja t. l. se je vršila skupna seja načelstva in nadzorništva, katero se je skienilo na občnem zboru marca meseca pomnožiti za 6 oseb. Članov se je priglasilo doslej do 50, kar gotovo kaže potrebo zavoda.

Svoje prostore bo društvo imelo v hiši g. Vokana v Šoštanju. Uradovalo se bo vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 11. ure dopoldan, v nujnih slučajih pa vsak dan.

Navedemo tukaj tudi nekaj važnejših podatkov iz društvenih pravil.

Član zamore postati vsak pošten obrtnik v okraju pa tudi izven istega, ako vplača 2 K vpisnine in tekom jednega leta delež po 30 K. Nikdo ne more imeti več deležev, pač pa jamči vsak član po pravilih za 4 kratni delež.

Hranilne vloge se bodo sprejemale od članov in nečlanov, ter se bodo za sedaj obrestovale po 5%. Posojila se bodo dajala samo članom, ti imajo tudi za 100 K odprtega kredita, za večji kredit je treba posebnega dovoljenja nadzorništva. Poleg tega daje društvo kredit na zastave, sprejema in izplačuje račune, daje predplačila na podjetniške pogodbe. Člani ravnateljstva nimajo kredita, nadzorništva pa le, ako to dovoli posebna od občnega zbora izvoljena cenilna komisija.

Zaradi navajanja k štedljivosti in lažjega pridobivanja stalnih vlog je društvo upeljalo domače štedilnike, ki so vsakomur brezplačno na razpolago, ako vloži 10 K. — Poslovati prične zadruga takoj kakor hitro bo oblastveno odobrena.

Iz Središča. Poseben krožek, obstoječ iz treh srediških samcev, je priredil 11. prosinca t. l. v Horvotovi gostilni plesni venček, ki se je obnesel nad vse pričakovanje dobro. Udeležila se ga je lepa množica, tudi neplesalci. Pod vodstvom g. Lamma, ki je vodil zajedno plesne vaje, se je razvijal ples v najlepšem redu. Hvala mu! Toaleta je bila različna. Tudi okusnih kostumov ni manjkalo; med temi je vzbudil največ pozornosti kmet — Tirolec. Ob 10. uri so nas razveselili s svojim prihodom Hrvatje iz Varaždina. Hvaležni smo jim, da so kljub hudi zimi in dolgemu potu odzvali našemu vabilu. — Da bi se moglo to ali ono narodno podjetje gmotno razveseliti, so se prodajale cvetlice in konfeti. Nabralo se je toliko, da se je moglo spomniti tudi revne dece središke ljudske šole z vsotico čistega dobička. Med neprisiljeno zabavo je minil večer, prišlo jutro in zvon je vabil k jutranji maši, ko smo se vračali domov.

Upamo tudi, da bodo narodne obitelji središke podpirale dobro voljo srediških samcev, ko stopijo na dan z idejo, da je treba v narodnem trgu Središcu podružnice Ciril in Metodove družbe, in sicer ženske in moške. Bodi povedano, da bi lahko obe propevale imenitno, da je le nekoliko dobre volje in energije.

Zaupnikom in okrajnim odborom!

Prosimo, da nam v četrtek po volitvah takoj brzojavno poročate izid na naslov:

Izvrševalni odbor „Narodne stranke“, Celje.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Imenovanje.** G. J. Kejžar, revident Juž. žel. v Mariboru je imenovan postajenačelnikom v Ilirski Bistrici. Kakor se sliši iz gotove strani on ne mara prevzeti tega mesta, in rajši ostane na sedanjem mestu v Mariboru kjer zavzema važno mesto v narodnem in društvenem življenju.

— **Iz Konjic.** Tudi tu ne pomimo kmalu tako lepega shoda. Predsedoval je včerajšnjemu shodu g. dr. Rudolf. Govoril je gosp. dr. Božič o Zdolskovem programu, o „Narodni stranki“, o nagodbi. Sprejela se je z velikim odobravanjem nezaupnica poslancu Pišku radi njegovega glasovanja za nagodbo. Pomembna je ta nezaupnica, ker so se shoda udeležili najboljši možje iz celega okraja. V konjiškem okraju se vzcvita novo življenje, vsa čast vrlim somišljenikom, ki so se enoglasno izrekli za Zdolska.

— **Iz Zgornje Ponikve.** Shod je bil pri Vašu, predsedoval g. Verdeu, govorila z velikim uspehom gg. Pikel in Spindler. Udeležba do 80 volilcev, vse za Zdolska. Živel naš kandidat!

— **Iz Pernovega.** Shod pri Rehharju, predsedoval g. Ocvirk iz Velike Pirešice. Govorili mnogi kmečki posestniki, celo nek — Povalejev sodnik in gg. Spindler ter Pikel za Zdolska. Vse navdušeno za njega. G. župnik gališki je poslal na shod okrog 15 mladeničev; jeden kurzovec iz Celja je dejal, da je proti Zdolsku, ker je za odprtje „granice“. (Lepa reč, o tej zadevi se niti ne sklepa v deželnem zboru! Častitamo naobražencu iz kršč. socialnega tečaja v Celju!) Ta občina je glasovala prej za Povaleja, zato je uspeh tem pomembnejši!

— **V Levcu pri Celju** se je vršil pri Pergerju mali volilni sestanek. G. dr. Gvido Sernec iz Celja je govoril o vseh važnejših političnih vprašanjih posebej še o volitvi. Navzoči možje so jednoglasno odobrili Zdolskovo kandidato.

Potek včerajšnjih in prejšnjih shodov kaže, da je Zdolsku zmaga zagotovljena, ako bo le dobra udeležba naprednjakov. Zato vsi v boj za dobro našo stvar, vsi v četrtek, 23. jan. na volišče! Naj zmaga Zdolšek z isto častno večino kakor svoj čas Roblek! Poraz Korošček na Ponikvi je znamenje poraza Tergravovega. Naše slov. kmečko ljudstvo postaja politično samostojno!

— **Preselil se je v Pliberk** na Koroškem bivši zdravnik v Slovenjgradcu dr. Emil Pollak.

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** so darovali čast. plesalke in plesalci mesto kotiljonov na zaključnem venčku plesne šole „Bralnega in pevskega društva Mari-

bor“ dne 18. t. m. po trudu plesnega učitelja gospoda Ferdo Lašiča 17 kron 35 vinarjev. — Plesalcem v posne-manje!

— **V „Skalni kleti“ pri Celju** se vrši v soboto dne 25. prosinca 1908 domači plesni venček. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin. Preplačila se hvaležno sprejmejo, ker se eventualni prebitek porabi v dobrodelne namene. K obilnemu obisku se uljudno vabi.

— **Ogenj pri „Merkurju“ v Celju.** V petek proti večeru, kmalu po 5. uri, se je raznesla po mestu novica, da v železninski trgovini „Merkur“ g. Petra Majdiča gori. Na Graški cesti se je nabrala kmalo velika množica ljudi, ki je s strahom gledala gosti dim, ki se je valil skozi okna prvega nadstropja, v katerem so skladišča. Požar je nastal na sledeč način: v skladišču se je vršila inventura; ker je pa bilo zelo mrzlo, se je zakurilo, in to preveč. Vsled neke napake v dimniku se je vnelo jedno bruno, na kar je nastal požar, ki je uničil del stropa in nekaj stalaž. Škoda je zelo velika, ker se je veliko reči pokvarilo pri gašenju. Zavarovan je g. Majdič pri banki „Slaviji“. — Trgovski pomočnik Zamuda, ki je takrat delal v skladišču, je hotel gasiti, a je zašel preveč v dim in ga je oglikov kis omamil. Mestni zdravnik g. dr. Golič mu je dal prvo zdravniško pomoč. Ko je hotel domu, se je zgrudil na tla, toda ljudje so ga spravili domu in včeraj je že kakor čujemo, zopet šel na delo.

— **Trgovina z železnino „Merkur“** gospoda Petra Majdiča v Celju nam naznanja, da vsled požara, ki je bil navstal dne 17. t. m. v njeni hiši v mestu nikakor ne ovira nje rednega prometa in trgovine, ker je bilo poškodovano blago takoj nadomeščeno s svežim blagom iz glavnega skladišča. Odjemalcem se bode torej tudi zana-prej v trgovini isto tako točno postreglo kakor dosedaj.

— **Iz Gaberja pri Celju.** Zadnje sredo smo spremili na zadnji poti go. Nežo Zupanc, katero bodo pogrešali zlasti ubogi slovenski dijaki. Vse življenje je bila dobra mati slovenskim dijakom. Nikdar ni potrkal zastoj, kdor je bil v stiski in prosil njene pomoči. Pa kakor je — dobrotna sirota tako tudi ona ni žela hvaležnosti usode. Zadnje trenutke življenja ji je zagrenila bridka bolezen, a tudi v silnih mukah ni zabila niti za hip zatiranega svojega naroda, ne ubogih, pomoči potrebnih. Blagej dobrotnici bodi zemljica lahka. Ostane nam v blagem spominu.

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** bodo na Pragerskem in iz okolice plačevali kot narodni davek 1 K mesečno sledeči gospodje: Josip Kitak, Drago Rudela, Viljem Lahn, Franc Oset, Hinko Kapun, Jože Kokl, Franc Keber, Ivan Amalliet, Ivan Rus in Anton Vivod. Slava vrlim narodnjakom!

— **Brzovlah št. 6 Trst-Dunaj** je obtičal v soboto 18. t. m. na postaji Št. Jur ob Južni žel. Pokvarila se je lokomotiva. Vlak je dobil čez dveurno zamudo.

— **Vlom.** V trgovino gosp. Alojzija Gottlicha v Križevcih na Murskem polju so vlomili neznani tatje in odnesli raznega blaga za 1300 K. Vlomi se sedaj po. Spodnjem Štajerju silno množe.

— **Občina Novaštifta nad Gornjimgradom** je prosila za poštno zvezo Gornjigrad-Kamnik. Ako se pošlje danes kako pismo ali pošiljatev iz Gornjegagrada v Kamnik, je treba za to poldruga dneva, dočim se pride peš v Kamnik v štirih urah. Ker ima

okraj mnogo trgovski opraviti s Kamnikom in okolico, je želeli, da bi se ta poštna zveza dosegla. Kakor čujemo se bodo za to poštno zvezo zavzele tudi druge občine in korporacije. Ljudje si žele tudi poštne urade v Novištifti.

— **Pri Sv. Jerneju nad Muto** je umrla dne 15. t. m. gđc. Marija Kralj, začasno upokojena učiteljica rod. Ljubljanka. Tuberkuloza, učiteljska bolezen, spravila jo je v prezgodnji grob.

— **Umrli** je zadnji petek na Vranskem po dolgi mučni bolezni ga. Fani pl. Wittenbach. Pokopali so jo v nedeljo na Vranskem.

— **Vojaški pogreb.** V petek je bil v Celju slovesen pogreb v sredo 15. t. m. umrlega umirovljenega generalmajorja V. Killichesa. Vojaštvo mu je napravilo častno spremstvo do Rebevskega in je dvakrat vstrelilo pred pošto in nemško hranilnico.

— **Prodal** je vitez Jenštejn premogokop v Slogoni gori, obč. Oskoško (bl. Čadrama) nekemu madžarskemu gr. Csáky-ju.

— **Načelnikom mesarske zadrage v Celju** je zopet izvoljen mesar in hotelir Rebenscheegg.

— **Zaprli** so v soboto zvečer v Gradcu dezerterja pešpolka št. 87 Franca Bratuša. Neki policijski agent ga je zvohal pri njegovem dekletu.

— **Poštni urad v Sromljah** bo vodil tamošnji župan gospod Anton Petan.

— **Na Čepurjevem shodu v Grižah** se je tamošnji g. župnik Krančič zelo repenčil. Trdil je, da je baje Narodna stranka — paganska! Ne, gosp. župnik! Ali je morda kristjansko, koga obrekovati in natolcevat? Da smo mi boljši kristjani ko vi, kaže že to, da ne kažemo verstva in vere po krčmah, koder razgrajajo pijanci.

— **Gospod Tergrav proti učitelstvu.** V volilnem oklicu hujška „Slov. Gosp.“ zlasti proti „liberalnemu“ učitelstvu, piše o kand. Zdolsku, „da je in mora biti sluga liberalnega učitelstva“ in tako naprej. Naj odgovori učitelstvo s krepko agitacijo za naprednega kandidata, ki je izrekel načela, da ravno zato, ker zastopa kmečke koristi, želi, da bi se naša ljudska šola povzdignila! Naj ne doživi naš narod sramote, da ga bo zastopal v deželnem zboru absolvent jednega razreda ljudske šole, ki bo obsojen k vednemu molku!

— **Kako piše „Slovenski Gospodar“ o zasluženem slovenskem županu?** Bivši 38 letni župan višnjevaški, g. Jože Lipuž nekaterim mladim kaplanom, osobito pa kaplanu Luskarju pri Novicerkvi, kateri je bil že kaznovan, ker je starega kmečkega moža z bikovko pretepel, ni po volji radi svojega odločno narodnega in naprednega mišljenja. Zato pravi „Slovenski Gospodar“, da je bil g. Lipuž „več kot 30 let politični šoštar“. Mislimo, da zasluži mož, ki je stal 38 let občini na čelu, vse njegovo delovanje, mislimo tudi, da so mu občini zapali, ako so mu tolikokrat povzeli to častno mesto. Sedaj pa pride baje „kmečki“ list „Sl. Gospodar“ in se norčuje iz moža, kateri je kmet in bil zmiraj dober narodnjak! Kdo je dal kakemu mlademu, neolikanemu kaplanu pravico se norčevati iz osivelega moža? „Slov. Gosp.“ piše, da je baje zakrivil g. Lipuž sramoto, da svet misli, da živijo v Višnji-vasi sami „štajercijanci, liberalni divjaki, hlapčevski podrepaniki celjskih frakarjev, nezrelih študentov, nenasiljivih žrelcev (!) katoliške duhovščine“. Lepi pokloni naprednim Višnjevašca-

nom! To pa samo radi tega, ker so oddali svoje glasove za dobrega narodnega in kmečkega moža Robleka in ker mislijo, da jim gre v politiki pravica samostojnosti. Naj se zglesi kdo, ki dokaže, da se je na kateremkoli shodov, ki jim je predsedoval g. Lipuž, „žrlo“ katoliško duhovščino! „Udrihanje“ pa bi si gospodje pošteno zaslužili, ako si upajo na tak način sramotiti pred svetom osivelega moža, poštenega slovenskega kmeta in njegove tovariše, posebej še, ker dostikrat okrog teh „liberalnih divjakov in hlapčevskih podrepanikov“ — beračijo.

— **Led in srez gre tako silno po Dravi,** da je v Središču odtrgal verige pri mlinih in 4 dravske mline potisnil v sredo reke, kjer so zamrzili. Škode je mnogo.

— **Občni zbor bralnega društva „Edinost“ v Središču** je bil letos malo burnejši ko prejšnja leta. Predsednikom je izvoljen g. J. Zadavec; letošnje — 25 društveno leto — se kot jubilejno posebej proslavi. Javni knjižnici da društvo svoje knjige, občinski odbor pa 50 K podpore. Dijakom se dovoli brezplačno čitanje društvenih časnikov v društveni sobi.

— **Na celjski državni gimnaziji** je razpisano z začetkom šolskega leta 1908/9 def. učiteljsko mesto za klasično filologijo in nemščino kot postransk predmet. Prošnje je treba vložiti do konca februarja t. l. na deželni šolski svet.

— **Odbor nemške državne obrtniške zveze** je imel te dni na Dunaju sejo, v kateri se je naročilo zastopnikom obrtnikov v delegaciji, naj skrbijo za to, da dobe obrtniki nabavo raznih potrebščin za armado.

— **Utonil je pri Sv. Marjeti ob Pesnici** v Pesnici iz gostilne grede posestnik Pečovnik iz Roperč. Zapušča nosečo ženo in šest nepreskrbljenih otrok.

— **Novo telovadnico** misli sčasoma staviti nemško celjsko telovadno društvo blizu protestantske cerkve na Otoku.

— **Iz Jarenine.** Resnici na ljubo bodi povedano, da ni „Zadružna Zveza v Celju“ zahtevala 6 1/2 % obresti od posojil, katera je dala svojim članicam, pač pa 5 1/2 % in to zaradi draginje na denarnem trgu. Pač pa je neka druga hranilnica in posojilnica hotela imeti 6 1/2 % za svoje vloge. Resnicoljubni poročevalec „Gospodarja“ v št. 2 t. l. se je tedaj malo vrezal in zastoj lekcijo dal ravnatelju g. Joštu.

— **Počitniške vseučiliške tečaje** misli prirediti prihodnje glavne počitnice „Zaveza avstr. jugoslov. učiteljskih društev“. V „Učit. Tov.“ pozivlja sedaj „Zaveza“ učitelstvo, ki se za to stvar zanima, naj se zgledi do konca aprila in naznani, želi li poslušati humanistične ali realistične predmete. Misel toplo pozdravljamo!

— **Umrli** je zadnje sredo pri Št. Ilju v Slov. goricah znani narodni gostilničar in mesar Celcer. Naj v miru počiva!

— **Vzorna pravila za ustanovitev izobraževalnih društev** se dobe pri fer. akad. društvu „Prosveta“, Ljubljana, Mestni dom po 10 vin.

— **Dopoldanski vlak,** ki odhaja okoli pol desete ure dopoldan iz Celja proti Št. Jurju je imel v petek zategadelj zamudo, ker se je v Ljubljani vlakov stroj obdrgnil ob premikalni stroj ter se nekaj poškodoval.

— **Za amerikance.** V trgovskem ministerstvu se bo te dni rešilo posvetovanje, kako dati delavcem, ki so se vrnili iz Amerike, zaslužka. Govori se, da dobe posredovalni uradi za delo državne podpore, da bodo mogli boljše izvrševati svojo nalogo; ako bi nastala potreba, se ustanovi posredovalnica za

dele v Trstu, konzuli v Novem Jorku, Bremenu in Hamburgu pa morajo natančno poročati o gibanju avstrijskih delavcev.

— **Iz ormoškega okraja.** Vsled mraza, pomanjkanja dežja in malega snega opazamo po mnogih krajih, da je začelo pri izvirkih in studencih že decembra meseca primanjkovati potrebne vode. Ta prikazen je zelo pomenljiva in se ni opazala že 30 let. Nekateri studenci so popolnoma usahnili ter se mora voda od daleč za ljudi in živino donášati. Kakor se kaže, se vreme še ne bo takoj predrugačilo.

— **Pozor — v Trbovljah — Legijonarji!** V začetku meseca svečana predstavljali se bodo na Fortejevem odru na Vodah-Trbovlje „Legijonarji“ — zgodovinska drama iz francoskih časov in iz domačih krajev. Vaje in priprave so v najboljšem teku. Kakor se čuje, je čisti dobiček namenjen revnim šolskim otrokom za obleko in obuvalo. Že iz tega človekoljubnega vzroka, kakor tudi v bodrilo neumornim diletantom, kateri žrtvujejo veliko truda in stroškov, in ki bi radi občinstvu še večkrat pozneje podali duševne zabave in razvedrila — opozarjamo vse sosedne in oddaljene prijatelje na to predstavo, ki bo spojena s koncertom in plesom. O pravem času se bode v tem listu naznanil dan in začetek predstave. Torej pozor — da ne bode komu žal!

— **Iz Griž.** Pri nas je imel zvezarski kandidat Čepur v sredo 15. t. m. volilni shod. Ko bi šteli kakor naši ljubi zvezarski prijatelji, bi rekli, da je bilo celih 6 volilcev na shodu; a mi nismo lažnjivci in povemo resnico: bilo je kakih dvajset volilcev in razen teh še dvanajst mladeničev, ki so prišli ravno od velikonočnega izpraševanja. Čudili smo se, da jih niso zbornali več skupaj. Najbrž so si mislili: za naše volilce je tako boljše, če ne vidijo Čepurja. No, če bi ga bili pogledali, bi še ne bilo nesreče, pa če bi ga bili slišali moške, ki znajo le količkaj misliti, bi se bili za glavo držali, tako kunšno je govoril Čepur. Pravil je n. pr., da so na Švicarskem baje vsa polja v pašnike izpremenili, vsled česar jim donaša živinoreja milijone. Vzkliknil je: „Zakaj bi pa pri nas ne bilo tako?“ Ljuba duša, ali nisi še nikdar slišal, da so na Švicarskem skoro same gore in da je sploh tam celo drugače ko pri nas. A naj zdaj popipljemo hmelj in naredimo iz njih pašnike, da zastradamo vsi vkup? Ja, ko bi ne bili lani zmagali z Roblekom, bi bili morali popipati hmelj, ker dr. Korošec ni ganil niti z mezincem za hmeljarstvo. A Roblek je rešil kar se je rešiti dalo in savinski kmet bode še nosil svojo glavo pokonci in ne bode tako kimal, kakor bi taki gospodje želeli. Savinski kmetje ne bodemo volili Čepurja, ki ga nam priporoča dr. Korošec v največjem lažnjivcu — „Slovenskem Gospodarju“. Naš kandidat je Jože Zdolšek, kmet na Ponikvi.

— **Šoštanjka posojilnica.** Trošijo se od gotove strani neresnične vesti, da pride ta denarni zavod pri tovarni Ivana Vošnjaka v škodo. V tej zadevi pa smo dobili od zanesljive strani sledeče poročilo: Omenjena posojilnica je s svojo trjatvijo (148.000 K) vknjižena na vseh posestvih in tovarni po svoti 90.000 K drugih upnikov. Vrednost tovarne in drugih posestev pa znaša po cenitvi nad 300.000 K, posojilnica torej ne more priti v škodo. Za slučaj pa, da sedanji lastnik ne bi sam naprej izvrševal obrti, je pa že stavljen „offert“ najemnika, ki bi na leto plačal najemnine 16.000 K; dakle tudi za ta slučaj je posojilnica pokrita. To faktično stanje naj

blagovolijo posebno oni gospodje vzeti na znanje, ki trošijo neresnično vest, da so pred posojilnico intabulirani „judje“ z 300.000 K.

— **Imenovanje.** Kandidat pri c. kr. okr. sodišču v Slov. Gradcu g. Franc Božičko je imenovan oficijalom. Čestitamo!

— **Poroka.** Narodni trgovec v Slov. Gradcu g. Josip Druškovič se je poročil včeraj z gospico Roz. Vrečko. Bilo srečno!

— **Od meje.** Kakor se je čitalo, zmagali so pri občinskih volitvah v Vuzenici na vsej črti Slovenci. Čudno je pa, da ta trška občina vskjub temu z uradi samo nemški dopisuje, toraj da nemški uraduje. Isto je z občinami Vuhred, Sv. Primož nad Muto, Renšnik, Sv. Anton Vižinga — vse v marnberškem okraju — katere so v slovenskih rokah, ravno tako Spodnji Dravograd. Vzdromite se vendar enkrat, gospodje župani in drugi veljaki v teh krajih in dopisujte z državnimi in deželnimi uradi samo slovensko!

— **Iz Šmartna pri Slov. Gradcu.** Tukajšnji občinski urad uraduje samo slovenski. Umestno pa ni to, da ima občina nemško-slovenski pečat. Upamo, da se ta krivica popravi!

— **Narodna čitalnica na Vranskem** je izvolila na svojem rednem občnem zboru stari odbor. V preteklem letu je imela 199 K 92 vin. dohodkov in 182 K 08 vin. stroškov, torej 17 K 84 vin. ostanka. To leto je naročena na „Slovenski Narod“, „Slovenca“, „Domovino“, „Narodni List“, „Ljubljanski Zvon“, „Slovana“, „Dom in svet“, „Omladino“ in je ud „Slovenske Matice“ in „Družbe sv. Mohorja“. Svojo okrog 500 knjig broječo društveno knjižnico spremenila je v javno ljudsko knjižnico.

— **Umrli** je v Hočah zadnjo sredo 77 letni oče sedanjega župana g. Bernika, gosp. Anton Bernik. Mož je bil splošno spoštovan in boter zelo mnogih faranov.

— **Iz Ljutomera.** Umrli je 16. t. m. v Presiki gostilničar g. Vido Jerebič. Okoli njegove kamnate mize so se kaj radi zbirali ljutomerski Slovenci ter se navduševali pri pristni kapljici. Možu poštnjaku večni spomin!

— **Ženska in akademsko podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu** priredila dne 4. februarja t. l. plesni venček. Kdor pomotoma ni dobil vabila, naj se blagovoli obrniti na vodstvo akad. podružnice v Gradcu Heinrichstr. 8./II.

— **Iz Žalca.** Ženska podružnica Ciril Metodove družbe v Žalcu je priredila v nedeljo dne 12. t. m. v žalski gled. dvorani gledališko predstavo. Uprizorila se je trodejanska burka „Prvi“. Igralo se je v splošno zadovoljnost v precejšnjem številu zbrane, odličnega in preprostega občinstva. Čestitamo neutrudljivi „osmerici“ na častnem uspehu ter izražamo ob jednem željo, da nam mlada in vrla žalska diletantska družba zopet kmalu poda enak užitek.

Požrtvovalni diletantje pa polagajo okoli 50 K „domovini na altar“.

Ljudska knjižnica v Žalcu, ki se je lani porodila, je potrebna preosnove. Nabaviti je treba dobrih in podučnih, pa tudi zaaavnih knjig. Broširane treba dati vezati. Ker druge podpore ni pričakovati, se obračamo do slav. žalskih diletantov s prošnjo, da nam prirede zopet na korist ljudske knjižnice gledališko predstavo. Rodoljubi in rodoljubkinje, žrtvujte še enkrat svoje moči prosveti.

Čitalničar.

— **Slov. nar. radikalno akadem. društvo „Slovenija“**, ki uživa med vsemi slovenskimi in gotovo tudi slovanskimi akademskimi društvi naj-

večji ugled na Dunaju, priredi dne 13. svečana t. l. veliko Trubarjevo slavnost. V ta namen se vrše že vstestranske priprave, ki jamčijo, da bode ta prireditev najsijajnejša izmed mnogih, ki jih je že v prejšnjih letih že priredilo društvo „Slovenija“ na Dunaju. Slavnost se bo vršila v najlepšem delu dunajskega mesta, v prvem okraju, kar bo gotovo tudi pripomoglo k obilni udeležbi vseh dunajskih Slovanov.

— **Županom v Laškem trgu** je zopet izvoljen usnar in hišni posestnik g. Adolf Weber.

— **Povožen** je bil zadnji četrtak na kolodvoru v Bolcanu železniški pripjenjač Šinko iz Maribora.

— **Iz Spodnje Poljskave.** (Uboj.) Preteklo nedeljo 12. t. m. so se zbrali kakor navadno spodnjepoljskavski fantje ponočnjaki na vasi za čisto prepevajoč izživajoče pesmi, vriskajoč in kričoč svoj „aufbiks“. Mimo prideta nič hudega sluteč železniški delavec Rudolf Windisch in železniški pisar Franc Žager, doma iz Spodnje Poljskave. Kar naenkrat napade ta olikana tolpa mimogredoča. Windisch jim je srečno ušel. Žagarja pa so pobili na tla. Na pomoč poklicani žel. zdravnik je izjavil, da ni več upanja na ozdravljenje. Revez je v hudih bolečinah po 48 urah v najlepši mladeniški dobi, 26 let star, umrl. Glavnega ubijalca Blažiča s tremi tovariši (I. Kiker ml., Licherl ml. in Loršak) so že pod ključem. Žalostno in sramotno za Spodnjo Poljskavo, da vzgaja na svojih tleh takšne ponočnjake, kateri mimogredoče ljudi na cesti z železnimi grabljami pobivajo. fantom bi pač trebalo izobrazbe. Pa na Sp. Poljskavi se ljudje ne zanimajo za ničesar drugega kakor za „štajerca“ in žganje. Treba nam je vnetih narodnih delavcev, da bo to postalo drugače.

Poročilo o včerašnjih shodih.

Iz Ponikve ob Južni žel. Velikanska blamaža dr. Korošca in Terglava. Včeraj je prišel na Ponikvo vrhovni vojskovodja „Kmečke zveze“ dr. Korošec, da bi upeljal v Zdolšekovem rojstnem kraju Terglava. Hotel je Zdolška poraziti — pa prišlo je drugače! Da bi si ljudi pridobil, je dr. Korošec na Ponikvi maševal in pridigal. Na to se je vršil pri Ošlaku shod. Dr. Korošec je bil predsednik, govornik in reditelj. Vidi se, da ima mož vsestranski talent! Pa najlepše še pride: pravil je kmetom, da je nagodba — škodljiva. (Veliko začudenje med zborovalci. Nekateri so že mislili, da se je dr. Korošec izpreobrnil!) Prišel je v veliko zadrego, ker je moral povedati, da je glasoval za njo. Jel jo je zagovarjati! (Tako malo diplomatskih zmožnosti dr. Korošcu ne bi pripisovali! Ali res misli, da so naši kmetje neumni!) — Kandidat gosp. Terglav je govoril — pet minut. Radovedni smo, kako bi neki govoril v deželnem zboru pol ure in morda še — nemški! Pozdravil je poldnevni poduk, češ, da morajo oci le pol dneva misliti (ali je mislil na se?) in je dejal, da je preštet lovsko postavo in prišel do prepričanja, da je škodljiva. Več ni povedal. — Na to so se oglasili v silen strah dr. Korošca vrlji kmetovalci gg. Mahne in Ločičnik iz Trnovelj ter domačin Štor za besedo. Seveda je niso dobili, kar je vzbudilo silno ogorčenje. Zadoneli so burni klici: „Pfuj Čepuri!“ Na to se je glasovalo o Terglavovi kandidaturi: vzdignilo se je — 20 rok! Protiglasovanja si dr. Korošec ni upal izzvati, ker je bila velikanska večina za Zdolška.

Jasno je, da dr. Korošec ni dal

besede kmečkim govornikom, ker je vedel, da bi ti obsodili njegovo „Km. zvezo“ in Terglavovo kandidaturo. Sramota zanj, da se je bal javno zagovarjati svojo politiko! — Kmeta Mahne in Ločičnik sta na to pozvala kmete na shod k Podgoršku. Odšlo je do 100 najboljših mož in so pustili dr. Korošca s peščico pristašev samega. Pri Podgoršku je dobil vsak besedo, ker se napredna kmečka „Narodna stranka“ ne boji javne kritike. Zbora rovalo se je dve uri in se je kandidatura Zdolškova enoglasno sprejela — Živi napredna vrla Ponikva!

Iz Loč. V Kračunovi gostilni se je vršil včeraj za naše razmere naravnost krasen shod za Zdolška. Predsedoval je vrl posestnik Ribič iz Žič, govoril je gosp. dr. Božič iz Celja o Zdolškovem programu in o „Narodni stranki“. Kandidatura Zdolškova enoglasno sprejeta.

Kranjsko.

— **Petindvajsetletnico** svojega delovanja je obhajal zadnji četrtak ravnatelj mestne klavnice v Ljubljani, g. Skale.

Kuharica

tudi sposobna za vsa hišna opravila in vsaj nekoliko nemščine zmožna najde takoj službo pri dveh osebah na deželi blizu Gradca. Mesečna plača 16 K, voznarina k nastopu k stopu službe se povrne. — Ponudbe naj se pošljejo pod znamko: „Kuharica 24“ upravnistvu „Domovine“.

56 2-1

Razprodaja.

4 pari čevljev samo 7 kron!

Vsled nakupa velikih množin čevljev se prodaja za kratek čas za smešno nizko ceno, 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, z dobrimi podplati, s finim usnjem, zelo elegantni, po naj-novejši modi in močni. Velikost po cm ali številki. Vsi 4 pari stanejo le 7 K. Pošilja se proti poštnemu povzetju. Sme se zamenjati ali se vrne denar brez vseh sitnosti.

55 1

Sprejmeta se takoj dva trgovska pomočnika
v Narodno trgovino v Slovenjgradcu.

V blagovoljno znanje.

Naznanjamo častitemu celjskemu občinstvu, da se je odprla

zaloga premoga

na Cerkvenem trgu št. 1. v Celju.

Meterski stot stane domu postavljen K 2.90. — Domu se dovaža od 50 kilogramov naprej. Čali vozi pri zanesljivem dostavljanju so znatno cenejši. — Naručuje se v prostorih
60 **Cerkveni trg št. 1.** 3-1

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sočutja za bolezní in ob smrti naše nepozabne, preljubljene

Neže Zupanc

izrekamo vsem prijateljem in znancem najsrčnejšo zahvalo.

Posebno pa se še zahvaljujemo darovalcem krasnih vencev in vsem udeležencem spreveda na njeni zadnji poti v Celju.

CELJE-MOZIRJE, dne 19. prosinca 1908.

58 1

Žalujoči sorodniki.

Hranilnica in posojilnica v Lembahu pri Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo vabi na

občni zbor

ki se bode vršil

v nedeljo, dne 26. prosinca 1908, ob pol 9. uri predpoldne v posojilniški pisarni v Lembahu s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva, odobrenje letnega računa in razdelitev čistega dobička.
3. Volitev 1 člana načelstva.
4. Volitev 2 članov nadzorstva.
5. Slučajnosti.

57 1

Načelstvo.

Št. 112.

59 1

Razpis natečaja

nčiteljske in šolskega vodje službe.

V celjskem političnem okraju se bodo s pričetkom poletnega tečaja 1908 sledeče nčiteljske službe stalno popolnile:

Na enorazredni ljudski šoli v Žusemu (II. krajni razred) mesto šol. vodje.

Na petrazrednici v Braslovčah (II. krajni razred), na dvorazrednici v Letušu (krajni šolski svet Braslovče, III. krajni razred) in na štirirazredni dekliški šoli v Šmarji (II. krajni razred) po eno mesto nčiteljice.

Na petrazredni ljudski šoli na Polzeli (II. krajni razred) eno moško in eno žensko nčiteljsko mesto, oboje s prostim stanovanjem.

Pravilno opremljene prošnje se imajo postavnim službenim potom vložiti do dne 20. svečana 1908 pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

Oddaja stavbe

novega enonadstropnega šolskega poslopja z desetimi učnimi sobami, sobo za učila, dve sobi za konferenco, nadučiteljevo stanovanje in drugimi postranskimi prostori

v Sv. Jurju na j. ž.

Ustmena zniževalna dražba se bo vršila dne 26. prosinca 1908 ob 9. uri dop. v stari deški šoli v Šentjurju njž. — Stavba se bo oddala le enemu glavnemu podjetniku. Izklicna cena znaša 130.050 K 33 vin.

Stavbeni operat je razporežen na ogled pri šolskem vodstvu v Šentjurju njž. in pri okrajnem šolskem svetu v Celju. Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 13005 K varščine.

Krajni šol. svet Sv. Jurij njž., 5. prosinca 1908.

Dr. Josip Povalej,

t. č. načelnik.

61

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KVEDER Žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130—7

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

Galošne,

prave ruske, s znamko „ZVEZDA“
PROVODNIK priporoča

P. Kostič v Celju.

Karol Vanič ✱ Celje ✱ Narodni dom

Velika trgovina manufakturnega blaga. :: Zaloge modnega in črnega sukna, svile in perila.

Velika izber najnovejšega blaga za ženine in neveste. Specijaliteta „Lilijsko platno“. Najnižje cene.